

6

Розгромна перемога в Чорногорії перетворила збірну України на одного з фаворитів відбірної групи

7

Що показав перший практичний досвід застосування нового Кримінального процесуального кодексу?

ГАЗЕТА ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ
ЗАСНОВАНА В 1990 РОЦІ

www.ukurier.gov.ua

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

ВІВТОРОК, 11 ЧЕРВНЯ 2013 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№ 103 (4989)

ЦИТАТА ДНЯ

МИКОЛА АЗАРОВ:

«З часом решту асортименту дитячого харчування ми також заповнимо своїм виробництвом, у нас для цього є всі можливості».

Прем'єр-міністр про плани уряду щодо стовідсоткового забезпечення потреб ринку дитячого харчування вітчизняними товарами

Спека не відступає

ПРОГНОЗ. Протягом цього тижня в Україні утримається суха, спекотна погода, дощі очікуються лише у західних та північних областях. Про це під час традиційного брифінгу повідомив директор Українського гідрометцентру Микола Кульбіда.

«Погода в Україні протягом тижня буде поступово змінюватися. Особливо це стосується західних областей, де практично щодня випадатимуть невеликі та помірні дощі. Найближчими днями в Карпатському регіоні ми очікуємо на сильні дощі. Кількість опадів може сягнути 40—50 міліметрів. А на півночі протягом найближчих днів подекуди пройдуть грозові дощі, які згодом припиняться. На півдні та сході таких опадів буде зовсім мало, переважно це буде суха погода з високим температурним режимом», — сказав синоптик.

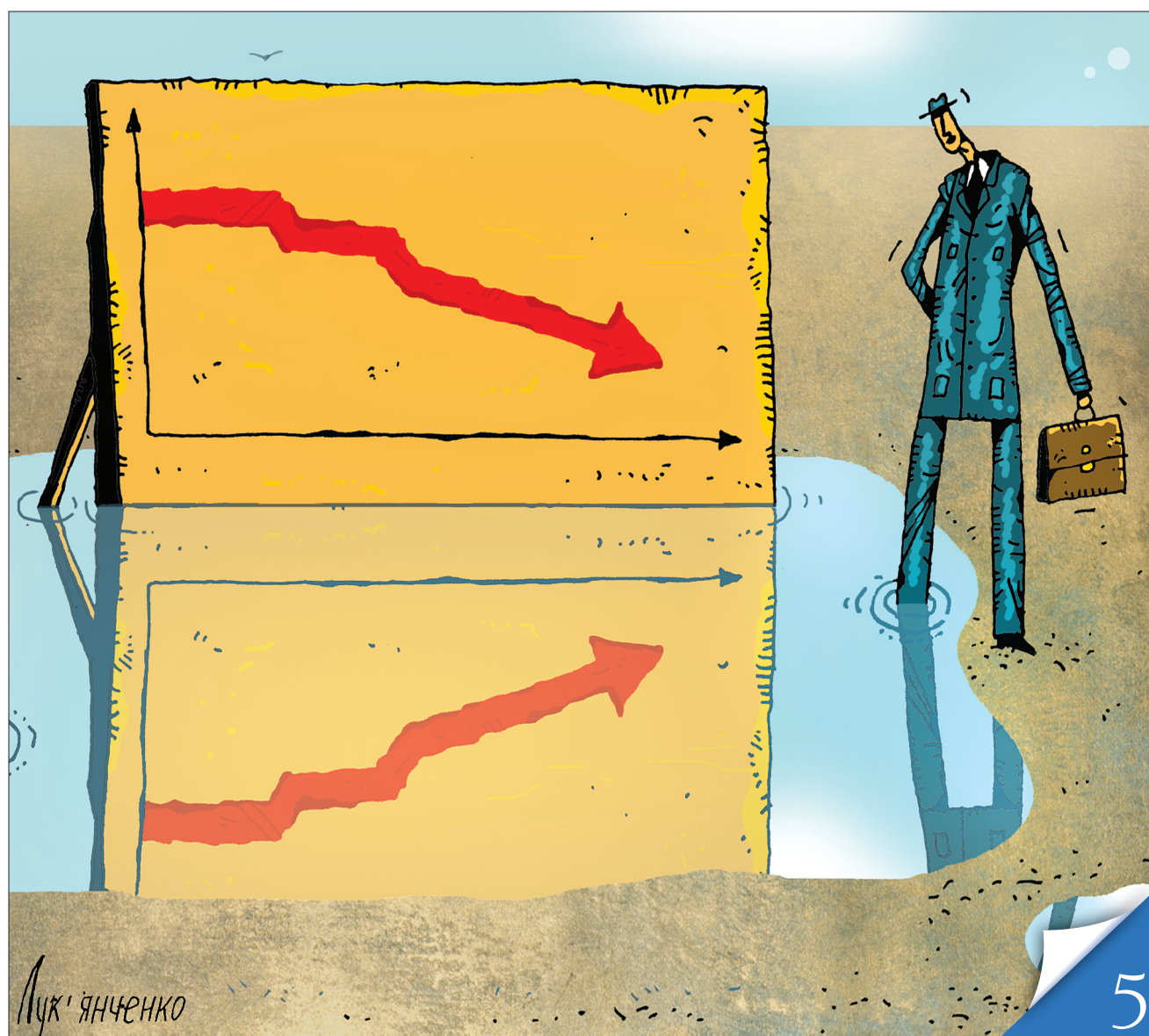
За його словами, на півдні та сході України та частково у центральних областях максимальна температура вдень сягатиме 28—33 градусів тепла. На решті території — 25—30 градусів, а в західних областях — 20—25 градусів, повідомляє Укрінформ.

ЦИФРА ДНЯ

81 млн дол.

становив чистий продаж готівкової валюти населенням у травні цього року, що на 37 млн менше, ніж у квітні

Дилема для податківців

ТАКЕ ЖИТТЯ. Щодня на Луганщині 90 осіб купують нові автівки, водночас до 45 відсотків працездатних громадян не працює

Пенсію чи субсидію оформлять і на пошті

АКТУАЛЬНО. Віце-прем'єр Олександр Вілкул проінспектував, як у регіонах виконують соціально важливі програми

Любомира КОВАЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

Власні квадратні метри — тема, яка, напевно, ніколи не втратить своєї актуальності. Та нині придбати житло самотужки під

силу далеко не кожній родині, тим паче — молодій. Як тут допомагає держава?

— Останнім часом уряд значно активізував реалізацію програм доступного житла. Якщо за три роки (2010–2012) завдяки дер-

жавній підтримці нове житло отримали понад 6 тисяч українських родин, то в цьому році перед нами стоїть завдання надати допомогу в отриманні квартир 6700 родинам. — На цьому 7 червня наголосив віце-прем'єр-міністр Олександр

Вілкул під час Всеукраїнського селектору за участю представників центральних і місцевих органів влади та банківських установ.

І додав, що за п'ять місяців цього року підтримку у придбанні житла вже отримали 1503 ро-

дини. Надається допомога забудовникам у відведенні землі та проведенні комунікацій. Є практика безкоштовного надання земельних ділянок для будівництва доступного житла.

4

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України з 10 червня 2013 року

USD 799.3000

EUR 1059.8718

RUB 2.4792

/ AU 112701.30

AG 1806.42

PT 122772.48

PD 60746.80

за 100 доларів США

за 100 євро

за 10 рублів

за 10 трійських унцій

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Розумна інтеграція ще нікому не шкодила

ПОЗИЦІЯ. Глава уряду виступає за багатовекторність економічної співпраці

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

Меморандум про поглиблення взаємодії між Євразійською економічною комісією та Україною жодним чином не межує з міжнародними зобов'язаннями України. Таку заяву Прем'єр-міністр Микола Азаров зробив у програмі «Іспит для влади» на Першому національному телеканалі. «Повірте, сама формула цього меморандуму не суперечить жодній нашої домовленості: ні з Євросоюзом, ні з іншими країнами, з якими ми зараз ведемо економічні переговори», — уточнив глава уряду.

Нині створено урядову робочу групу, яка вивчає можливість приєднання до цілої частини угод, що визначають роботу трьох країн Митного союзу. «Якщо з'явиться можливість приєднатися до них без їх перегляду, то ми винесемо ці угоди на підписання з подальшою ратифікацією в парламенті. Тобто ми зацікавлені створити такий режим наших відносин з Митним союзом, щоб якомога менше було перешкод», — сказав Микола Азаров. І нагадав, що Україна готова працювати з Митним союзом за формулою «3+1», яка передбачає надбання Україною статусу спостерігача у створюваному з 2015 року Євразійському економічному союзі, що є

Фото Олександра ЛЕПЕТУХИ

Юні вже зараз готуються здивувати конкурентів і завоювати нові ринки

глибшим ступенем інтеграції.

Угоди зобов'язують

Умови, на яких Україні пропонувався вступ до Митного союзу, були дуже вигідними для нашої країни (наприклад, різке зниження ціни на газ, скасування експортного мита на нафту). Однак Україна не може поводитися, як непослідовна наречена: давати обіцянки, а потім від них відмовлятися.

Україна стала членом СОТ, підписавши ряд двосторонніх угод та взявши на

себе певні зобов'язання. «То як ми можемо одним розчерком пера розірвати ці угоди?» — слушно запитав Микола Азаров. Те саме стосується відносин із Євросоюзом та Угоди про асоціацію й зону вільної торгівлі. Бо для України важливо підписати цю угоду, повідомляє департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату КМУ.

Адже для нас відкриються великі можливості. Насамперед це стосується технологічної модернізації, підвищення продуктивності праці, впровадження інноваційних досягнень.

Продукція нашого агропромислового комплексу, попри те, що в ЄС на цю галузь виділяють величезні дотації, буде конкурентною порівняно з традиційними аграрними країнами Європи. Цьому сприятимуть більш родючі землі, сприятливий клімат України і певна підтримка держави. Микола Азаров вважає, що на європейський ринок поступово виходитимуть і наші машинобудівні підприємства.

Особливу увагу слід приділити розвитку ринку IT-послуг. «У цих галузях ми бачимо великий потенціал співпраці або нашої участі у

проектах ЄС. Це такі найважливіші напрями, як мікроелектроніка, нанотехнології, різні космічні напрями», — зазначив Микола Азаров. Тобто увійти в ЄС Україна повинна зі своїм певним поділом праці й бути цікавою для цього ринку.

Винних буде покарано

Трагедія в санаторії «Юність» — результат безвідповідальності, і щодо цього випадку буде зроблено найсерйозніші висновки. Глава уряду акцентував, що на засіданні Кабінету Міністрів було заслухано доповідь профільного міністра Раїси Богатирьової, зокрема про притягнення до відповідальності посадових осіб. Після доповіді прийнято рішення, перш за все, розглянути відповідальність самого міністерства за стан дитячих санаторіїв.

«Безумовно, що всіх винних посадовців буде покарано», — впевнений Прем'єр-міністр. Уряд ухвалив рішення про термінове виділення коштів із резервного фонду Кабінету Міністрів, насамперед, для надання матеріальної допомоги сім'ї загиблої дівчинки і для того, щоб цей корпус вивести з аварійної ситуації.

Микола Азаров також запевнив, що всупереч прогнозам скептиків, Україні вдалося запрова-

дити європейські стандарти для вітчизняних фармацевтів і дотримуватися їх у виробництві лікарських препаратів. Для цього зроблено чимало, зокрема придбано й оснащено достатню кількість лабораторій, які можуть визначати якість ліків. Їх відкрито в усіх областях. Посилено й службу з контролю за лікарськими препаратами.

Рік тому була ще одна дискусія з приводу пілотного проекту запровадження так званих референтних цін на препарати від гіпертонії. «В аптеках зберігся повний асортимент усіх препаратів для лікування гіпертонічної хвороби. Більше того, ціни знизилися на них, а номенклатура або обсяг закуповуваних гіпертонічних препаратів зросли. Це означає, що ті, хто раніше економив на своєму здоров'ї, отримали змогу їх купувати», — Микола Азаров.

Але, за словами Прем'єр-міністра, уряд на цьому не зупинився. Зараз вживають заходів для поліпшення забезпечення ліками. Зокрема щодо здешевлення таких життєво важливих препаратів, адже в багатьох сусідніх країнах вони коштують значно дешевше. Тому ситуацію і з забезпеченням ринку ліками, і з ціноутворенням будуть контролювати набагато жорсткіше.

Вода зненацька не заскочить

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

ЗАХИСТ. «Глобально великої води в Україні не буде. Але є локальні ситуації, до яких потрібно готуватися. По каскаду Дніпра, зокрема по Києву, основний об'єм води, який йшов з Білорусі та Росії, ми вже пропущали. З Дунаєм ситуація складніша. Можуть бути локальні проблеми, до ліквідації яких ми готові», — таке переконання висловив віце-прем'єр-міністр Олександр Вілкул на прес-конференції, де підбивали підсумки засідання Міжвідомчого оперативного штабу з координації дій центральних та місцевих органів влади, Державної служби з надзвичайних ситуацій і підрозділів Міністерства оборони.

На українській ділянці Дунаю рівень води знизився більш ніж на 1-5 см і продовжує знижуватися. Проте, за прогнозами Гідрометцентру, протягом наступних двох тижнів у басейні цієї річки пройдуть короточасні зливи. Очікується підвищення рівня води до двох метрів з 20-х чисел червня.

«Наразі ми вживаємо всіх превентивних заходів, щоб не було наслідків. Для недопущення підтоплення міст, сіл, підприємств залучено близько 1200 чоловік особового складу ДСНС. А також 400 одиниць основної і спеціальної техніки», — сказав Олександр Вілкул.

Штаб налагодив взаємодію з Румунією для контролю румунською стороною проходження паводкової води з Німеччини. Таким чином, Румунія зріже пік паводку на своїй території. Це значно зменшить потік води, яка приїде до України.

У посиленому режимі працює Державна служба водних ресурсів, яка забезпечує спеціальний режим проходження води по річках України. Це робиться для недопущення різкого підвищення рівня води.

«На Дністрі, як і річках Закарпаття, рівень води переважно спадає. У верхів'ї та середній течії Дністра він нижчий на 4 метри за небезпечний рівень», — цитує слова Олександра Вілкула його прес-служба. Міжвідомчий штаб готовий до підйому рівня води в Дністрі. Вільний об'єм Дністровського водосховища наразі понад 220 мільйонів кубометрів. Цього вистачить для прийому паводкових вод у разі погіршення погоди.

Ситуація повністю під контролем штабу. Триває підготовка до пропуску води. Служби управління водних ресурсів постійно контролюють стан гідротехнічних споруд.

Президент зустрінеться з лідерами фракцій

МЕТА. Учора Голова Верховної Ради Володимир Рибак зустрівся з Президентом Віктором Януковичем для обговорення питань

відновлення роботи парламенту.

Президент України дав згоду на проведення зустрічі за участі лідерів парла-

ментських фракцій, повідомляє прес-служба Верховної Ради. Віктор Янукович зазначив, що він готовий внести зміни до свого

робочого графіка на цей тиждень, враховуючи важливість зустрічі, запропонованої Головою Верховної Ради України.

Парламент повинен працювати

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

ВРАЖЕННЯ. Під час традиційного спілкування з користувачами Фейсбуку Прем'єр-міністр Микола Азаров зазначив, що його здивувало ставлення опозиціонерів у Верховній Раді до Щорічного послання Президента.

«Мене найбільше вразило те, як поставилися так звані опозиціонери до Щорічного послання Президента. Вони цей серйозний фундаментальний документ навіть не стали читати. Може бути, з причини недостатньої освіти і підготовленості, а може, тому, що їм це не цікаво. У будь-якому разі, дивне для політиків такого рівня подібне ставлення до документа, де міститься аналіз поточної соціально-економічної ситуації в країні, а також заходи з розвитку країни, запропоновані Президентом. Але якщо це не цікавить наших опозиціонерів, тоді дозволено поставити

запитання: що для них важливо та цікаво?» — написав на своїй сторінці глава уряду.

Він висловив жаль, що черговий тиждень у Верховній Раді вкотре завершився безрезультатно. Микола Азаров нагадав, що опозиційні фракції знову заблокували роботу Верховної Ради, і вона не змогла ухвалити важливі для країни рішення. «Важко сказати, який привід для чергової блокади було вигадано», — зауважив Прем'єр, додавши, що непрацюючий парламент — це дуже негативний чинник у розвитку країни.

Крім того, Микола Азаров повідомив, що Національний банк і уряд працюють над тим, щоб кредити на житло в Україні стали доступними. «Поки що в нас дуже високі ставки за кредитами для будівництва житла, саме тому частково це відшкодовувалося за рахунок бюджету. Але звичайно, насамперед головним питанням є доступність кредиту, тобто зниження

рівня ставок», — заявив Прем'єр.

Він також запевнив, що уряд не розглядав питання про запровадження податку на відпочинок за кордоном. «Кабмін ще не розглядав пропозиції про якийсь новий законопроект, пов'язаний з податком на відпочинок за кордоном», — підкреслив Микола Азаров.

При цьому він зазначив, що на засіданні уряду 3 червня заслуховували звіт голови Державного агентства з питань туризму і курортів про роботу відомства, а також обговорювали можливість запровадження разового збору, що міг би використовуватися для компенсації туристичного збитку.

«Мова може йти тільки про разовий збір, який міг би використовуватися для компенсації туристичного збитку, завданого йому під час перебування за кордоном. Така норма існує в багатьох країнах, але поки що

це лише ідея, і вона не знайшла форми нормативного документа», — цитує слова Прем'єра департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату КМУ. Говорячи про інвестиційну привабливість нашої держави, глава уряду повідомив, що 13-14 червня в Україні відбудеться Перша щорічна ділова конференція «Annual Business Conference: Ukraine & Partners», на участь у якій подали заявки понад 1,5 тисячі бізнесменів з 41 країни світу.

«Це безпрецедентна подія, і за ці роки в Україні ще жодного разу не проводили події такого масштабу. Це свідчить про великий інтерес інвесторів до нашої країни. І це перш за все пояснюється, з одного боку, соціально-політичною стабільністю в країні, з іншого, — багатьма можливостями для розвитку. Саме про це буде розмова на бізнес-форумі», — сказав Микола Азаров.

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Його увічнив народ

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

ПАМ'ЯТЬ. Президент Віктор Янукович учора зустрівся з рідними двічі Героя Радянського Союзу, льотчика-космонавта Георгія Берегового.

Глава держави підкреслив важливість вшанування героїв Великої Вітчизняної війни і зазначив, що в Україні докладається максимум зусиль для

увічнення пам'яті про подвиг воїнів Великої Вітчизняної. «Ми проводимо значну роботу для того, щоб молоде покоління, школярі пам'ятали про цей безсмертний подвиг. Він повинен жити в пам'яті майбутніх поколінь», — підкреслив Президент.

«На мою думку, ця пам'ять має жити вічно, і вона буде жити», — цитує слова глави держави прес-служба Прези-

дента, який також подякував братові Георгія Берегового Михайлові за мужність і героїзм, виявлені ним у тяжких боях. «Ви як учасник цієї війни пройшли через страшні іспити у своєму житті. Вам теж низький уклін і дай Боже вам здоров'я», — сказав Віктор Янукович.

На зустрічі також були присутні син Георгія Берегового Віктор, донька Людмила, пле-

мінники Віктор та Ірина. Перед зустріччю з Президентом вони вранці поклали квіти до пам'ятника славетному родичу на алеї Воїнської Слави в Києві.

До слова, мало кому відомо, але наш славетний земляк — єдиний з Героїв Радянського Союзу, який отримав першу нагороду за подвиги в небі Великої Вітчизняної війни, а другу — у мирний час за політ у космос.

Світовий банк збільшує ліміти

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

ПЕРСПЕКТИВА. Перший віце-прем'єр-міністр Сергій Арбузов зустрівся з делегацією Світового банку на чолі з нещодавно призначеним виконавчим директором Світового банку Франком Хеємскерком (він очолює

Групу країн, до якої входить Україна). У ході зустрічі сторони обговорили стратегічні питання подальшої взаємодії, повідомляє прес-служба першого віце-прем'єра.

Сергій Арбузов відзначив позитивну динаміку співпраці з організаціями Групи Світового банку, а також запевнив делегатів у готовності Украї-

ни розширити напрямки і сфери співробітництва — зокрема в роботі над новими проектами. Крім цього, він запропонував відновити проект прямої бюджетної підтримки та збільшити ліміти кредитування на портфель проектів України.

А Франк Хеємскерк відзначив активну реалізацію про-

єктів українського портфелю та готовність Світового банку до подальшого поглиблення співпраці. У цьому контексті домовлено про подальшу взаємодію в підготовці наступного засідання Групи країн, яке відбудеться наприкінці травня наступного року в Україні (попереднє засідання відбулося у червні в Грузії).

Ельба і Вісла наздоганяють Дунай

ВИСОКА ВОДА. Європейські річки продовжують рвати дамби і підтоплювати столиці

Мішок з піском — «зброя» XXI століття

Оксана ГОЛОВКО,
«Урядовий кур'єр»

Потужна злива, що накрила Варшаву в неділю по обіді, за кілька годин перетворила вулиці на річки, вода потрапила в метро, на дорогах польської столиці утворилися затори. На центральних Трасі Торунській і Алеї Армії Крайової рівень води становив близько двох метрів, передає місцеве телебачення. Деякі автівки намагалися проїхати по калюжах, однак загнали й незабаром були повністю затоплені: захоплені зненацька пасажери змушені були перечекати негоду на дахах автомобілів.

Потерпала, щоправда, не лише столиця, а й деякі

провінції, зокрема Свентокшиське воєводство та Верхня Сілезія. Очевидці кажуть, що навіть тихоплинна красуня Вісла за невеликий проміжок часу перетворилася на нестримну фурию. Ніби збиралася позмагатися з іншою європейською легендою — Ельбою. А та, несучи високу воду до Північного моря, як іграшкову розірвала греблю поблизу німецького Магдебурга, внаслідок чого тисячі жителів передмістя були змушені залишити свої будинки.

Приміром рівень води в Магдебурзі у неділю, 9 червня, становив 7,44 метра — майже в чотири рази вище, ніж зазвичай. Повинь знеструмила багато районів країни, влада оцінює зав-

дані збитки на суму понад 6 мільярдів євро. Канцлер Німеччини Ангела Меркель пообіцяла виділити 100 мільйонів євро допомоги постраждалим територіям.

А тим часом високі дунайські води вчора наробили рейваху в Будапешті: про пік повені люди були попереджені заздалегідь, та очікування вплинуло на людей по-різному. А доки евакуювалися, з'ясувалося, що будапештським відрізом Дунаю найвища повенева хвиля, пік якої припав на нічні години, пройшла без помітних проблем.

За словами мера Будапешта Іштвана Торлоша, вночі не сталося якихось надзвичайних подій у

зв'язку з проходженням найвищих рівнів води, і Будапешт, напевно, уникне затоплення повинно.

Тож основні зусилля в боротьбі з повінню зміщуються на ділянки Дунаю, що нижче по течії річки на південь від Будапешта, де рівень води вже вищий за рекордні показники минулих років. І вже зрозуміло, що високу воду Дунай таки донесе в Чорне море, а отже, українським територіям не варто розслаблятися: незабаром повині приїде на Одещину, й до цього треба бути готовими.

На жаль, від повені в Центральній Європі вже загинуло щонайменше 15 людей. Аналітики кажуть: збиток вимірюватиметься мільярдами євро.

ПРОШУ СЛОВА!

Про «чорне» й «червоне» у дитячих казках

Олена ОСОБОВА,
«Урядовий кур'єр»

Якось довелося писати про дітей із прийомної сім'ї. Щасливі зміни долі сталися для них порівняно недавно, тож ще не забуто було ночі в школах-інтернатах, глибоку самотність у спальні, де так багато ліжок, і страшні казки, які розповідають пошепки.

Семирічна Лера переповідала одну з них — «Про червоні чобітки»:

«Жила собі сім'я, й було в мамі три доньки. Мама дала їм грошки й сказала: не купуйте нічого червоного, а то помрете. Але старша донька купила червоні чобітки. Був дощ, чоботи намокли. Вона прийшла додому, вийшла на балкон, щоб поставити чобітки сушитися, а її викинули з дев'ятого поверху. Середня донька купила собі червону іграшку. Іграшка впала в калюжу й намокла. Вона вийшла на балкон, щоб повісити її сушитися, і впала з дев'ятого поверху. А молодша донька купила червоний сарафан. Одягла його, потрапила під дощ, намокла й померла. Мама дуже побивалася за доньками. Залишилася вона сама та її брат. Мама купила червону сумку й померла, щоб до доньок потрапити. А дядько обклеїв свою кімнату червоними шпалерами й теж помер».

Слухала маленьку дівчинку й згадувала власне дитинство, теплий літній вечір у дворі й майже такі самі моторошні історії про «чорне радіо». Півстоліття минуло, і можна зробити висновок, що «червоне» змінило «чорне» в цих дитячих казках.

Імовірно, мають рацію психологи, і дітям потрібний цей контрольований жах, цей досвід подолання власних страхів, усвідомлення себе окремою від мамі особистістю. Кажуть, що такі казки, міфи, легенди корисні і їх варто створювати, навіть штучно.

Але ось питання: чому радіо стало «чорним» у казках півстоліття тому? Чи не тому, що сам репродуктор уже незабаром після того, як ним усюди почали користуватися, «переповнився» чорними звістками про війну? І якщо це припущення не позбавлене сенсу, то що означає зміна кольору в страшилках?

Реальність дана нам у відчуттях, які значною мірою формують візуальні засоби масової інформації. Чи не означає це, що занадто багато «червоного» на екранах телевізорів, комп'ютерів та інших гаджетів?

Україна та Сербія визначили пріоритети

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

ВІЗИТ. Україна й Сербія зацікавлені в усуненні адміністративних бар'єрів, що перешкоджають веденню бізнесу. Про це заявив Президент Віктор Янукович, виступаючи на українсько-сербському діловому форумі у Белграді. «Під час переговорів з керівництвом Сербії ми домовилися, що уряди докладуть додаткових зусиль, спрямованих на усунення адміністративних бар'єрів у підприємстві», — сказав Віктор Янукович.

Він підкреслив, що в Україні інтенсивно впроваджують реформи у сфері дерегуляції, зокрема діють нові Податковий та Митний кодекси. Глава держави також зазначив, що, з огляду на структуру та потенціал економік обох країн, варто поєднати зусилля й можливості українських і сербських підприємств на таких перспективних напрямках, як енергетика, машинобудування, гірничовидобувна, металургійна, хімічна та харчова промисловість, транспорт, сільське господарство, будівництво, фармацевтична галузь, впровадження екологічно чистих технологій, а також туризм.

«Варто розглянути можливості спільного виходу наших підприємств на ринки третіх країн з метою реалізації двосторонніх проектів», — додав Віктор Янукович. Він наголосив на тому, що рівень товарообігу може бути збільшено за рахунок пошуку нових форм взаємодії, вдосконалення умов для здійснення підприємницької діяльності, заходів із підтримки середнього та малого бізнесу.

Президент підкреслив: потенціал двосторонньої співпраці в інвестиційній сфері залишається практично нереалізованим, про що свідчить незначний обсяг прямих інвестицій із Сербії в економіку України — лише 42 мільйони доларів, передає прес-служба глави держави. Тож Віктор Янукович сподівається, що вже цього року обсяги торговельно-економічної співпраці почнуть зростати.

Ефективною формою для здійснення взаємних інвестицій може стати і розвиток співпраці між регіонами. Президент підкреслив, що в кожній області України розроблено програми регіонального розвитку, спрямовані на створення сприятливого інвестиційного середовища, розвиток сучасних конкурентоспроможних виробництв та участь місцевих громад у транскордонних програмах. Водночас глава держави наголосив на тому, що за підсумками 2012 року пріоріст інвестицій в українську економіку становив близько 15%.

В рамках офіційного візиту Віктор Янукович провів зустріч із Предстоятелем Сербської православної церкви Патріархом Іринем та запросив його відвідати Україну для участі у святкуванні 1025-ї річниці хрещення Київської Русі.

ФІНАНСИ

Дилема для податківців

Олена ОСОБОВА,
«Урядовий кур'єр»

Згідно з даними статистики, щодня на Луганщині 90 осіб купують нові автомобілі. Водночас до 45 % працездатного населення краю офіційно ніде не працює. Слід зазначити, що придбання населенням Луганщини автомобілів за рік зросло на чверть, банківські депозити жителів краю — на 18 %, роздрібний товарообіг — на 20.

То багато чи мало — 90 автомобілів на день для жителів 32 міст і районів? А якщо врахувати, що в таких містах, як Кіровськ, офіційно не зайнято трудовою діяльністю 75 % працездатних громадян, у Брянци — 69, у Слов'яносербському районі — 72! І ще один цікавий показник: торік зареєстровано майже 10 тисяч осіб, які отримували зарплатню в конвертах. І таких робітників податківці виявили майже у кожному районі.

На часі розмова про втрати місцевих бюджетів міст та районів. Бо їхню дохідну частину формують саме податок із фізичних осіб. І найменші збої в роботі платників викликають великі проблеми з фінансуванням соціальних програм. Потрібно терміново знайти причини ситуації.

«Проблема в тому, що в області обсяги виробництва торік скоротилися майже на 17 мільярдів гривень. І нині до цього тривожного показника ще додалося

По автосалонах без грошей не ходять

Фото Володимира ЗАЙКИ

близько 5 мільярдів гривень. Усе це спричинило скорочення чисельності працівників майже на 20 тисяч осіб», — каже заступник голови ОДА Анатолій Репицький.

Зникає виробнича сфера, тож зникає база оподаткування. Можливо, становище міг би виправити малий та середній бізнес. Але він залишається в краї

нерозвиненим, нові робочі місця тут фактично не створюються.

Спостерігається інша тенденція: в області зростає частка доходів бюджету від надходжень від бюджетних установ. За підсумками минулого року чверть таких доходів забезпечили саме організації, що фінансуються з місцевої та державної скарбниці. Тобто місцеві бюджетні організації — основа формування кошторису міст і районів.

Таке неприпустимо. Чиновники наголошують, що слід спрямувати зусилля на відновлення економіки бюджетотворюючих підприємств території та посилення позицій малого і середнього бізнесу. Потрібно вивчити стан справ із зайнятістю населення краю і спільно з фіскальними органами вжити заходів щодо детінізації оплати праці. Одне слово, поставлено завдання актуалізувати резерви.

У школах введуть новий спецкурс

Оксана МАЛОЛЕТКОВА,
«Урядовий кур'єр»

ОСВІТА. У новому навчальному році в українських школах старшокласники почнуть здобувати податкові знання. Відповідний спецкурс першими вивчатимуть дев'ятикласники, інформує Міністерство доходів і зборів. Нині Міндоходів спільно з Міністерством освіти і науки працюють над розробленням повноцінного курсу з основ податкових знань для учнів 9—11 класів.

У повідомленні Міндоходів йдеться про те, що предмет поступово вводитимуть у навчальний процес загальноосвітніх навчальних закладів. Учні вивчатимуть основи податкової грамотності, свої права та обов'язки як майбутніх платників податків і важливість оподаткування для сталого розвитку суспільства загалом. Першим із друку вийде підручник для 9-х класів.

Навчальна програма, за якою готується видання, передбачає чотири основні розділи. Так, перший розділ

присвячено історії розвитку податкової справи, основним етапам становлення української податкової системи та напрямкам сучасної політики у цій сфері. Аналізуючи історичне минуле, діти переконуються, що за певних обставин податки можуть бути вирішальним чинником розвитку суспільства: допомагати йому

давства та принципи функціонування податкової системи — у третьому. А четвертий допоможе школярам засвоїти їхні права та обов'язки як повноцінних учасників податкових правовідносин з огляду на те, що зовсім незабаром вони отримуватимуть стипендію, заробітну плату або інші доходи. Отже, набудуть статусу плат-

1 вересня цього року спеціальний курс у вигляді факультативу протягом двох-трьох тижнів читатимуть, найімовірніше, в одній із київських шкіл. Потім, у разі позитивних відгуків школярів та вчителів, факультатив поширяться на всі загальноосвітні заклади України. І якщо наприкінці навчального року до спецкурсу не виникне критичних зауважень, то з наступного навчального року предмет, на якому учні здобуватимуть податкові знання, потрапить в основний розклад школи. Тобто на те, щоб завоювати прихильність педагогів і дітей, спецкурс має рік.

Також А. Соколов зауважив, що така навчальна ініціатива належить Міндоходів. Адже податки платять усі, і щоб школярі, ставши у майбутньому платниками, не мали з цим проблем, вони повинні знати і свої обов'язки, і права. До речі, на розроблення підручника у міністерства пішов рік, і до цієї роботи воно залучило власні навчальні заклади, зокрема Національний університет Державної податкової служби України.

Якщо наприкінці навчального року до спецкурсу не виникне критичних зауважень, то з наступного навчального року предмет, на якому учні здобуватимуть податкові знання, потрапить в основний розклад шкіл.

виходити з кризового стану або, навпаки, вводити у кризу, зміцнювати владу чи спричиняти її падіння.

Про податкову політику держави та механізми оподаткування школярі дізнаються у другому розділі спецкурсу, про основи податкового законо-

ника податків. До речі, перед масовим впровадженням спецкурсу підручник для учнів 9-х класів випробують у референтній групі в окремій школі.

Як уточнив «УК» керівник прес-служби Міндоходів Андрій Соколов, з

ДЕКЛАРУВАННЯ

Один підраховує доходи, інший — збитки

Наталія ПИСАНА
для «Урядового кур'єра»

В Україні, за підсумками кампанії декларування нашими громадянами доходів за минулий рік, нарахували 3 тисячі мільйонерів і чотирьох мільярдів. Про доходи в понад один мільярд гривень відзвітували два жителі Донецької області, один — Тернопільської та киянин.

За даними Міністерства доходів і зборів, кількість мільйонерів торік збільшилася майже на одну тисячу осіб порівняно з 2011-м. А загалом у рамках кампанії про свої доходи відзвітували понад 630 тисяч громадян. Загальна сума задекларованих доходів становить майже 48 мільярдів гривень, що на 11 мільярдів, або на 29%, перевищує показник позаминулого року.

Водночас український бізнес задекларував за 2012 рік збитки майже на 85 мільярдів гривень. Найбільші галузі, які сьогодні демонструють збитки: металургія й паливно-енергетична — понад 15 і 13 мільярдів гривень відповідно, хімічна — 7 мільярдів.

Нагадаємо, що Міндоходів ініціює законопроект про загальне декларування. Очілює Міндоходів Олександр Клименко заявляв, пишуть інформанти, що міністерство ставить за мету створити таку систему роботи електронного кабінету платника податків, щоб вона могла функціонувати, в тому числі під час запровадження загального декларування доходів. За його словами, це питання потребує великої підготовки. Сервіс має працювати так, щоб людині, яка зайшла на сайт, автоматично складалася декларація про доходи і податки, а вона, перевірявши дані і внісши за потреби зміни, підписувала її електронним ключем і здійснювала оплату. Тобто процес має бути максимально простим.

Перший заступник голови парламенту Ігор Калетнік, заявляючи про те, що парламент може підтримати таку законодавчу ініціативу, зауважує: спочатку в Україні потрібно створити електронну систему, яка б давала змогу всім органам державної влади обмінюватися інформацією, щоб люди не носили купу довідок і не простоювали в чергах, щоб відзвітувати. А потім можна буде перейти до наступного етапу: подання декларацій через Інтернет.

Депутат вважає, що законопроект про загальне декларування доходів має передбачати санкції адміністративного або кримінального характеру. Адже, переконаний він, якщо декларування буде добровільним, то ніхто звітувати не буде. Коли ж передбачать санкції, постане проблема: за що карати громадян, які не задекларували доходи, якщо вони не могли цього зробити? Крім того, незрозуміло, як система загального декларування працюватиме. Не відома точна кількість населення України. До того ж, велика кількість громадян не працює, є ті, хто взагалі не отримують доходів, вісім мільйонів українців сьогодні на заробітках у Європі, майже 14 мільйонів — пенсіонери. Тобто з прийняттям такої ініціативи поспішати не варто, резюмує депутат.

Магічна цифра із трьома нулями

Оксана ТАБАЧЕНКО
для «Урядового кур'єра»

ПЕРЕВІРКИ. Податківці продовжують викривати нечистих на руку ділків, які мають на меті все що завгодно, окрім прозорого ведення бізнесу. Зокрема, протидіють оборукам із податком на додану вартість.

Так, працівників головного управління Міністерства доходів і зборів у м. Києві під час перевірки підприємства, яке займалося будівництвом об'єктів фіксованого зв'язку, зацікавила його співпраця з товариством, що мало ознаки фіктивності. Завдяки фіктивній структурі столичні махі-

натори примудрялися не сплачувати податки.

Так, у результаті перевірки було встановлено, що будівельне підприємство штучно занизило зобов'язання зі сплати податку на прибуток та податку на додану вартість, повідомляє столичне головне управління. Схема такої «співпраці» знайома і проста: підприємство безпідставно завищувало витрати, що враховувалися під час визначення об'єкта оподаткування.

Після перевірки будівельному підприємству донараховано до сплати в бюджет 989 тисяч гривень, зокрема податку на прибуток — 529 тисяч, решта — ПДВ. А махіна-

торам світить тепер кримінальна справа.

Інше столичне підприємство на операціях з нерухомістю намагалося ухилитися від сплати ПДВ. Воно, як повідомляє головне управління, безпідставно занизило до сплати суму податку на 1 мільйон 175 тисяч гривень. Невідповідність букв закону податківці знайшли у відносинах із фіктивними контрагентами підприємства — постачальниками віртуальних послуг.

Наполягаючи на добропорядності своїх бізнес-партнерів та не погоджуючись із рішенням контролюючого органу, підприємство подало судовий позов. Проте, розглянувши

матеріали справи, Окружний адміністративний суд міста Києва підтримав рішення спеціалістів Міндоходів і виніс рішення на користь держави.

Спеціалісти Міндоходів нагадують, що для виявлення «паперових» контрагентів та їхніх неіснуючих послуг вони користуються електронними інформаційними базами й ретельно аналізують податкову звітність. А платникам податків для того, щоб захистити себе від недобропорядних контрагентів, радять користуватися електронними сервісами «Дізнайся більше про свого бізнес-партнера» та «Реєстром платників ПДВ», які доступні кожному на веб-порталі Міндоходів (www.minrd.gov.ua).

СПОРТ

Так Фоменко і до Ріо-де-Жанейро доведе

НАРЕШТІ. Українські футболісти отримали шанс поборотися за вихід на ЧС-2014 з першого місця

Валерій РЕКУНОВ,
«Урядовий кур'єр»

Наш тренерський штаб йшов на величезний ризик, погоджуючись 2 червня зіграти товариську зустріч з Камеруном. Адже позаду у футболістів збірної був важкий сезон, а головні виконавці київського «Динамо» і «Дніпра», до того ж, приїхали на тренувальний збір розчарованими відверто невдалим для себе закінченням чемпіонату країни. Контрольний матч із сильною африканською збірною тільки посилив побоювання щодо психологічного стану Євгена Коноплянки та його партнерів: за 90 хвилин гри на столичному «Олімпійському» господарі поля не завдали жодного прицільного удару по воротах суперника.

Після фінального свистка з'явилися нові тривоги. Пошкодження стегнового м'яза на 12 днів вивело зі строю Євгена Хачеріді. Не варто пояснювати, наскільки важливе місце посідає захисник київського «Динамо» в національній збірній. Наприклад, проти камерунців він виграв 70% єдиноборств, а в боротьбі на «другому поверсі» вийшов переможцем у десяти індивідуальних дуелях з тринадцяти.

Ще раніше отримав пошкодження інший стопер збірної Олександр Кучер. На фініші непростого сезону зламався навіть залізний В'ячеслав Шевчук — гравець «Шахтаря», який у свої 34 роки майже нікому не поступається в контрольних тестах на витривалість.

Здавалося б, ціна товариського спарингу проти Камеруну за чотири дні до найважливішої гри з Чорногорією виявилася занадто високою. Насправді ж Михайло Фоменко зробив головне: не дозволив основній групі футболістів вибитися з ігрового ритму. Можна тільки здогадуватися, чим займалися протягом останнього тижня чорногорці. Але хід поєдинку на затишній

Євген Коноплянка забив сотий м'яч збірної у виїзних поєдинках

арені в Подгориці наштабує на простий висновок: зірковий Мірко Вучинич із туринського «Ювентуса» разом з партнерами не надто напружувалися на тренуваннях, більше покладаючись на власну індивідуальну майстерність.

Коли ж у компенсований до першого тайму час німецький арбітр Грефе вилучив з поля Романа Зозулю, господарі поля і зовсім зупинилися, сподіваючись здобути п'яту перемогу в цьому відбірному циклі малою кров'ю.

Саме в цей момент і стало остаточно зрозуміло, наскільки витончено досвідчений Михайло Фоменко переграв у тренерській дуелі свого 45-річного колегу Бранко Брновича. Реактивні крила атаки українців — Ярмоленко і Коноплянка — розірвали захист одноосібного лідера групи «Н», завдавши господарям найдошкульнішої поразки в історії.

Звичайно ж, Анатолій Тимощук не зумів належним чином замінити в центрі захисту Хачеріді: майже кожен штрафний і кутовий біля воріт Пятова обертався справжньою пожежею. Варто дорікнути Романові Зозулі, який «повівся» на дитячу про-

ПРЯМА МОВА

Михайло ФОМЕНКО,
головний тренер збірної України:

— Психологічно складно було пережити вилучення нашого гравця в неоднозначній ситуації. Можливо, добре, що це сталося якраз перед перервою: був час поговорити з хлопцями і змінити тактичний план. Нам вдалося перебудуватися, й це дало результат. Нині ми лише за втраченими очками зрівнялися з Чорногорією. Ці очки ще потрібно набрати. Про це розмовляли з хлопцями і перед сьогоднішнім матчем. Ситуація для нашої команди, як і раніше, складна: кожна наступна гра як остання.

Олег ГУСЄВ,
півзахисник збірної України:

— Переломним моментом поєдинку став гол Дениса Гармаша. Адже в перші хвилини другого тайму ми взагалі не могли перейти центр поля. Та й суддя всі суперечливі моменти трактував на користь суперника — буквально обклав нас штрафними. Я навіть Ракицькому тоді сказав:

— Все, він нас вже не відпустить...

Та потім Гармаш вдало зіграв на добиванні після удару Ярмоленка, згодом арбітр вилучив з поля захисника господарів Волкова. Тоді я зрозумів, що ми зможемо довести матч до перемоги.

вокацію свого суперника. Але запасу міцності, який за півроку роботи зі збірною створив її новий керівник, вистачило для того, щоб вдесятьох декласува-

ти збірну Чорногорії, яка свій перший офіційний матч в історії зіграла 24 березня 2007 року.

— У найважливішій грі кваліфікації до світової

ВІТАННЯ

Збірну поздоровив Президент

«Мільйони вболівальників спостерігали за вашою успішною грою, яка засвідчила високий професіоналізм і силу українського духу, — сказано у вітанні, вміщеному на офіційному сайті Президента України Віктора Януковича. — Упевнений, що завдяки наполегливості, лідерському характеру, індивідуальній майстерності гравців і тренерському таланту ви й надалі підкорюватимете спортивні вершини».

першості наша збірна зазнала найбільшої поразки в історії, — зазначив по гарячих слідах один з популярних спортивних сайтів Чорногорії. — Україна підтвердила свій потенціал і розгромила «хоробрих соколів» Брновича. Нам не допомогла навіть чисельна перевага протягом двадцяти хвилин другого тайму. Саме в цей час ми пропустили перший м'яч, після чого все остаточно розвалилося. Півзахисту на полі не було, форварди виявилися відрізаними від партнерів, дуєт Коноплянка — Ярмоленко безупинно розривав наш захист. Під завісу поєдинку на полі стадіону була тільки одна команда. Нам залишається лише зробити висновок з цієї нищівної поразки: у вересні на нас чекає збірна Польщі — не можна падати духом.

16 жовтня минулого року на «Олімпійському» в програному Чорногорії домашньому матчі кваліфікації чемпіонату світу-2014 наша команда на чолі з Андрієм Балем нагадувала корабель без руля і вітрил. Трохи більше, ніж за півроку в Подгориці на поле вийшли ті самі Пятов і Ротань, Тимощук і Гусєв, Ярмоленко і Коноплянка. Помінявся тільки керівник. Але як несподівано змінилося ігрове обличчя синьо-жовтої дружини — швидкої і винахідливої, вольової, атлетичної і самовідданої.

Під керівництвом Фоменка збірна в блискучому стилі виграла три матчі поспіль. Якщо ця переможна серія продовжиться восени, господарі Євро-2012 здатні набрати

на фініші 23 очки, що практично гарантує нам перше місце в групі і пряму путівку на Бразильський мундіаль.

Істотно змінили свої котирування на переможця групи «Н» відбіркового циклу ЧС-2014 і провідні букмекерські контори. Приміром ставки авторитетної William Hill на вихід збірної України з групи з першого місця приймаються з коефіцієнтом 3,75, у той час як до п'ятничного поєдинку цей показник був 9,0. Вище за українців зараз котирується лише Англія з коефіцієнтом 1,4. Коефіцієнт на успіх Чорногорії становить 9,0 (до матчу з Україною — 4,5), а в Польщу, яка, нагадаємо, у п'ятницю зіграла внічию з Молдовою, букмекери майже не вірять, присвоївши ставкам на цю команду коефіцієнт 26,0.

ТАБЛО «УК»

Кваліфікація до ЧС-2014

Чорногорія — Україна — 0:4

Голи: Гармаш (51), Коноплянка (77), Федецький (85), Безус (90+3)
Вилучення: Волков (66), Павічевич (79) — Зозуля (45+1)

Молдова — Польща — 1:1

Голи: Сідоренко (37) — Блащіковські (7)

Група Н

	І	В	Н	П	М	О
Чорногорія	7	4	2	1	14	7 14
Англія	6	3	3	0	21	3 12
Україна	6	3	2	1	10	4 11
Польща	6	2	3	1	12	7 9
Молдова	7	1	2	4	4-11	5
Сан-Марино	6	0	0	6	0-29	0

6 вересня зустрічаються:

Україна — Сан-Марино

Англія — Молдова

Польща — Чорногорія

10 вересня

Україна — Англія

Сан-Марино — Польща

Етюд у синьо-жовтих кольорах

Віктор КАЛІНІЧ
для «Урядового кур'єра»

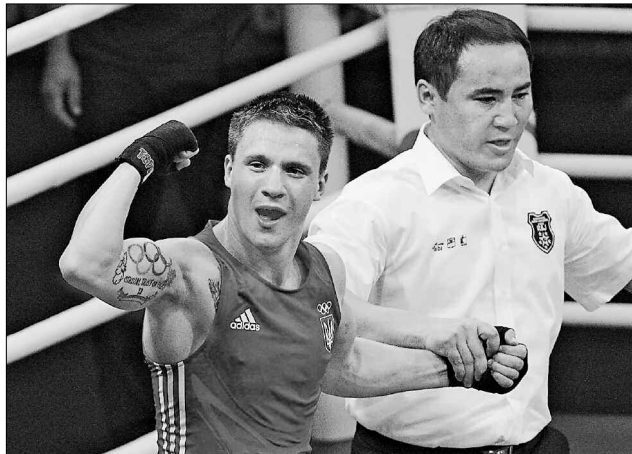
БОКС. На європейській першості в Мінську звання чемпіона здобув Павло Іщенко з Херсона.

У фіналі йому протистояв білоруський боксер Вазген Сафарянц. У стартовому раунді 21-річний вихованець херсонської школи боксу вдало здійснював різючі випади, обстрілюючи суперника боковими ударами з середньої дистанції. Під завісу поєдинку Павло дещо втомився, однак здобута раніше перевага в очках

дала змогу втримати переможний результат — 29:28, 29:28 та 28:28. На шляху до чемпіонського звання Іщенко також переміг ірландця Шона Маккомба, литовця Гітаса Ваїткусса, шотландця Чарльза Флінна і росіянина Дмитра Полянського.

Його партнер по команді Микола Буценко виборов срібну медаль. У вирішальному бою представник Донеччини програв Джозефу Невіну з Ірландії.

З бронзовими медалями повертаються додому чемпіон світу-2011 Євген Хитров з Дніпропетровської області

Павло Іщенко: 5 поєдинків — 5 перемог

Фото УНАН

(вага до 75 кг), Денис Пояцка з Кременчука (до 91 кг) і молодший брат Тараса Шелестюка — 23-річний Богдан (до 69 кг).

У командному заліку наша дружина третя, пропустивши вперед боксерів Росії та Ірландії. Найкращим виступом українських майстрів шкіряної рукавички залишається чемпіонат Європи-2008 в англійському Ліверпулі.

Тоді ми здобули чотири золоті та одну бронзову нагороди. Чемпіонами Старого Світу стали Георгій Чигаєв, Василь Ломаченко,

Іван Сеннай та Олександр Усик, бронзовим призером — Роман Капітоненко.

До речі, стало відомо, що у Гамбурзі команди чемпіона світу в суперважкій вазі за версіями IBF, WBA, WBO, IBO Володимира Кличка і регулярного чемпіона WBA Александра Поветкіна домовилися про підписання контракту на бій, що має відбутися на початку жовтня у Москві. Як заявили журналістам менеджери Кличка і Поветкіна — Беренд Бенте і Володимир Хрюнов, вдалося погодити всі суперечливі моменти.

НОВИЙ КПК ЗМІНЮЄ ПРАВОВИЙ СВІТОГЛЯД

Що показує перший практичний досвід його застосування

Днями, точніше, 20 травня виповнилося рівно півроку відтоді, як в Україні набрав чинності новий Кримінальний процесуальний кодекс. Звичайно, шість місяців — не строк, після якого можна давати однозначні й вичерпні оцінки. Але, поза всяким сумнівом, цей закон багато чого змінив у системі кримінальної юстиції — сфері, де найчастіше обмежуються права і свободи громадян. Бажаємо ми того чи ні, але кримінальне судочинство, що називається, імплементується в наше повсякденне життя, бо саме від багатьох його складових залежить рівень захисту людини, її життя, здоров'я, честі й гідності, недоторканності й безпеки.

Про створення нового кримінального процесуального законодавства — не просто модернізованого, а наново напрацьованого закону, головними засадами якого стали б передовий український та світовий досвід у галузі кримінальної юстиції й прогресивні надбання юридичної науки та практики, — говорили давно. І юристи-теоретики, і правоохоронці-практики називали піврічної давності кримінальний процес причиною безкінечних правових колізій, багато з яких новий закон мусив зняти, розв'язати чи пояснити. Забігаючи наперед, визнаємо, що його авторам значною мірою теоретично це вдалося. Недаремно зазвичай критично налаштовані посадові особи й експерти Ради Європи назвали кодекс одним із кращих на континенті й навіть рекомендували пострадянським країнам узяти його за взірця.

Взірець взірцем, а сьогодні нас цікавить інше: практика застосування нового КПК. Загалом надії ідеологів кодексу справджуються, запевняють і вони самі, і майже всі, хто має з ним справу з огляду на службові обов'язки, наголошуючи на пріоритетності прав і свобод людини при новому кримінальному провадженні, вдосконаленні та оптимізації його процедур, принципах змагальності та рівності сторін обвинувачення і захисту в кримінальному процесі, підвищенні оперативності кримінального судочинства тощо. Одне слово, закон себе виправдовує, він працює, а певну критику і претензії викликає лише недостатня підготовка окремих виконавців.

Аби розібратися з усіма «за» і «проти», ми попросили прокоментувати піврічне практичне застосування нового КПК представників різних дотичних до цього відомств та організацій.

Фото УНІАН

Позитивні очікування справджуються

**Перший заступник начальника
Головного управління наглядом
за дотриманням законів у
кримінальному провадженні
Генеральної прокуратури України
Микола ГОШОВСЬКИЙ**

— Генпрокуратура була активним учасником розробки нового КПК. Ми намагалися перейняти європейський досвід, який засвідчує, що прокурор повинен від початку до закінчення досудового розслідування наглядати за законністю та здійснювати процесуальне керівництво, а також підтримувати державне обвинувачення в суді та брати участь у перегляді судових рішень. У результаті фахівці зійшлися на тому, що кодекс має істотно розширити повноваження суду, одночасно обмеживши повноваження і прокурора, і слідчого. Тож основна роль у новому кримінальному судочинстві належить суду, який вирішує справу по суті та наділений повноваженнями перевіряти законність рішень слідчого і прокурора.

Введено інститут слідчого судді, якому на стадії досудового провадження надано вагомий повноваження щодо прийняття основних процесуальних рішень: лише суд застосовує привід особи, арешт майна, обирає всі запобіжні заходи і погоджує проведення слідчих (розшукових) дій, зокрема й негласних. Новим КПК визначено також і роль прокурора, який здійснює на-

гляд за дотриманням законів під час проведення досудового розслідування (дізнання та досудового слідства) у формі процесуального керівництва, а також підтримує державне обвинувачення в суді. Тобто прокурор здійснює свої повноваження у кримінальному провадженні з його початку до завершення, що не було передбачено попереднім кодексом.

У процесі розробки нового кодексу ГПУ ініціювала питання створення та ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань, який успішно впроваджено у практичну діяльність правоохоронних органів. Наглядовими та координаційними заходами прокурорів загалом забезпечено невідкладне внесення заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення до реєстру, перевірку достовірності їхнього обліку та початок досудового розслідування, а також своєчасне прийняття в кримінальних провадженнях усіх процесуальних рішень.

Нове законодавство надає додаткові можливості для розкриття злочинів. Зокрема, інтенсивніше використовуються можливості негласних слідчих (розшукових) дій для своєчас-

ного запобігання та розкриття тяжких і особливо тяжких злочинів, створення належної доказової бази у кримінальних провадженнях. Встановлено чіткий перелік негласних слідчих дій, а також порядок їх здійснення, що сприяє захисту конституційних прав громадян.

Належна координація роботи правоохоронців, зокрема з використанням можливостей, наданих новим законодавством про оперативно-розшукову діяльність, підвищила ефективність розшуку осіб, що переховуються від слідства та суду, кількість яких з початку року скоротилася майже на дві тисячі осіб.

Дається взнаки зміна ролі слідчого, прокурора, статусу підозрюваного та обвинуваченого у кримінальному провадженні, виведення на новий рівень стану дотримання конституційних прав громадян та лібералізація засобів забезпечення кримінального переслідування. Зокрема кількість осіб, до яких під час досудового розслідування застосовано такий запобіжний захід, як взяття під варту, впродовж першого кварталу цього року зменшилася на 57% (на 3,7 тисячі). Жодної людини не заарештовано у провадженнях слідчих податкової міліції.

Натомість зростає кількість тих, до кого застосовано більш гуманний вид запобіжного заходу, — домашній арешт. Більшає також число громадян, правомірність поведінки яких гарантується заставою чи особистою пору-

кою. Приміром, лише за 3 місяці слідчі всіх органів досудового розслідування подали майже 1300 клопотань про застосування альтернативних запобіжних заходів, зокрема 900 (більш ніж у 15 разів) — про домашній арешт, 250 (майже у 4 рази більше) — про заставу, 130 (майже у 5 разів більше) — про особисту поруку.

Спостерігається тенденція до поступового підвищення результативності досудового розслідування, зокрема й кримінальних правопорушень у сфері запобігання і протидії корупції. Якщо у листопаді-грудні 2012 року слідчі МВС прийняли понад 58 тисяч рішень про закінчення досудо-

вого розслідування та направлення справи до суду, то в січні цього — вже близько 70 тисяч, а в березні — майже 114 тисяч. Також активно впроваджується і практика укладення угод про визнання вини та примирення, що прискорює прийняття кінцевих процесуальних рішень, зменшує витрати на ведення процесу та забезпечує потерпілому праву на швидке і повне відшкодування заподіяної шкоди. Якщо в грудні 2012 року у провадженнях слідчих органів внутрішніх справ було укладено менше сотні таких угод, то за три місяці цього — понад 6 тисяч.

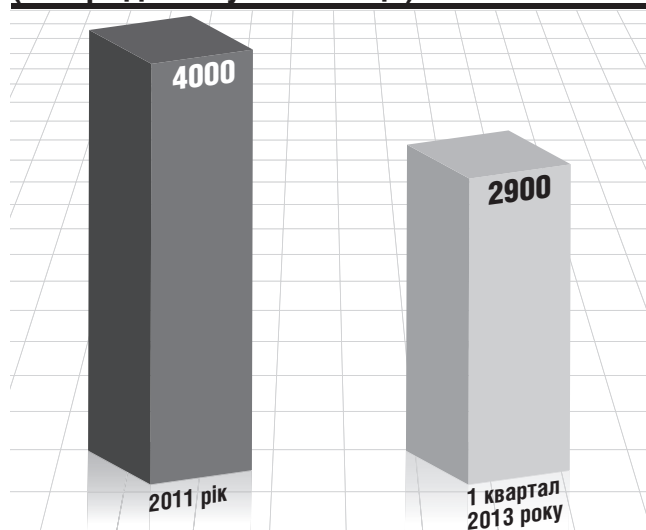
Зазначимо, що ці процедури спрямовані зокрема й на

виконання Україною вимог Ради ЄС про місце жертв злочинів у кримінальному судочинстві, згідно з яким кожна країна-учасниця повинна намагатися сприяти медіації в кримінальних справах.

Які складнощі застосування нового КПК? Я б назвав лише одну: значна кількість нових понять і термінів потребують активного практичного застосування. Втім, реформування кримінальної юстиції триває, і Генпрокуратура бере активну участь у розробці проекту закону «Про кримінальні проступки», який об'єднає частину норм з Адміністративного і з Кримінального кодексів. Розслідуватимуться такі правопорушення за спрощеною формою кримінального провадження. Зокрема, у всіх подібних випадках з моменту повідомлення особи про підозру буде можливим укладати угоди між потерпілим і підозрюваним про примирення та між прокурором і підозрюваним — про визнання вини, що дасть змогу значно скоротити час кримінального провадження, оскільки одразу після досягнення угоди справа невідкладно надсилається до суду для її затвердження.

Чи справджуються позитивні очікування від застосування нового КПК на практиці? Вважаємо, що так. Водночас ми розуміємо необхідність підвищення ефективності цієї діяльності, удосконалення чинного законодавства, подальшого реформування правоохоронної системи.

Кількість обшуків (в середньому на місяць)

Джерело: Центр політико-правових реформ

З ПЕРШИХ ВУСТ

«За новим КПК суд набуває ключового значення»

Прокурор міста Кіровограда
Дмитро ТИТОР

Про найбільш прогресивні, а, можливо, і спірні аспекти північної практики застосування нового КПК ми розмовляємо з прокурором міста Кіровограда Дмитром Титором. Вибір нашого співрозмовника був не випадковим — не так давно кіровоградська прокуратура, перевіряючи роботу слідчого відділу міської міліції, виявила факти, коли слідчі, цитую повідомлення прес-служби: «...грубо порушують вимоги кримінального процесуального законодавства щодо додержання розумних строків при проведенні процесуальних дій та прийнятті процесуальних рішень під час кримінальних проваджень».

УК Дмитре Павловичу, одна з процедур, що зазнала істотних змін, — досудове розслідування. При цьому однією з ключових фігур у кримінальному провадженні став слідчий суддя...

— За новим КПК суд узагалі набув першорядного значення, і цілком справедливо, що слідчий суддя став однією з ключових фігур у кримінальному процесі. Особливо на стадії досудового розслідування. Адже тепер більшість питань вирішується не прокурором або слідчим, а саме слідчим суддею за участю сторін обвинувачення та захисту, в тому числі й проведення слідчих дій, пов'язаних з обмеженням прав і свобод громадян. Раніше слідчий виносив постанови про проведення тих же обшуків, виїмок, накладення арешту та інше, і ці дії не передбачали процедури оскарження та захисту від зловживань. Після набрання кодексом чинності подібні питання вирішуються в судовому засіданні — за присутності всіх сторін. Особи, відносно яких проводяться ці дії, отримали право оскаржити їх. Для простого громадянина головний плюс — це відкритість, публічність та прозорість процедури.

УК Як би ви прокоментували широке застосування такої процедури, як угода про визнання вини? Дехто стверджує, що вона приховує в собі певні правові ризики...

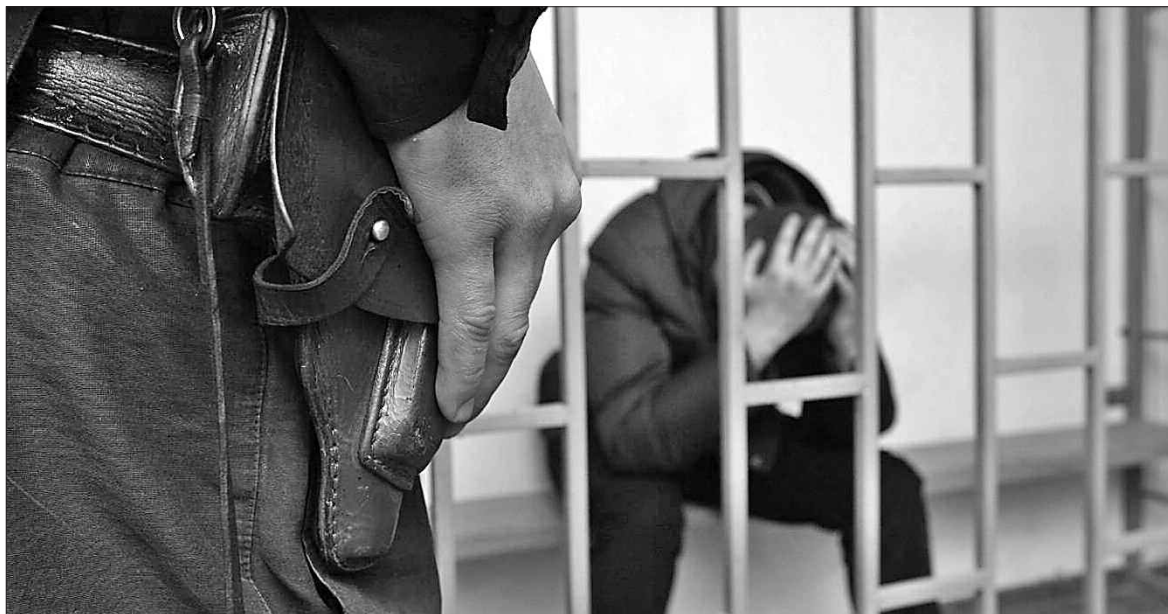
— Так звана угода між прокурором і підозрюваним (обвинуваченим) існує практично в усіх європейських країнах. Найчастіше таким чином правоохоронці намагаються отримати корисну для слідства інформацію. Підозрюваний визнає свою провину, при цьому йому призначають менш суворе покарання. Але угода про визнання винуватості прямо заборонена, коли мова йде про злочини, в яких є потерпілі. Угода затверджується судом. При цьому суд зобов'язаний перевірити, чи не укладено її під впливом якихось зовнішніх чинників. «Суд зобов'язаний перекопати, що угода сторонами підписується добровільно, тобто не є наслідком застосування насильства, примусу, погроз або наслідком обіцянок

чи дій, будь-яких інших обставин, ніж ті, які передбачені в угоді», — прямо зазначає Кодекс.

Крім того, згідно з положеннями нового КПК, суддя при постановленні вироку не може посилається на показання учасників процесу, даних не під час судового розгляду, що фактично унеможливує застосування недозволених методів слідства до підозрю-

ваного, оскільки визнавальні показання на досудовому розслідуванні не будуть мати жодного доказового рішення, якщо особа не відтворить такі показання в ході судового розгляду кримінального провадження. Щодо угоди про примирення, то це також набагато спрощує кримінальний процес, оскільки потерпілий і підозрюваний можуть самостійно дійти згоди щодо необхідності укладання такої згоди та визначити умови, за яких це буде можливо зробити.

УК Тепер слідчі повинні будуть починати розслідування відразу після внесення інформації про скоєння злочину до ЄРДР без попередньої перевірки. Нині

Розслідування злочинів за новим КПК здійснюється слідчим суддею відкрито і за участі захисту і звинувачення на рівних

спостерігається стійка тенденція до збільшення заяв та повідомлень про кримінальні правопорушення, за якими розпочато досудове розслідування. Звичайно, більшість кримінальних проваджень у подальшому закривається, але після усіх необхідних слідчих та процесуальних дій. Чи не з'явиться таким чином можливість у винних уникнути покарання? Адаже роботи в слідчих більшає, від чого її якість навряд чи поліпшиться?

УК Кажуть, що певна частина прокурорів і слідчих відміну стадії порушення кримінальної справи сприйняли, м'яко кажучи, негативно...

— Насправді введення Єдиного реєстру досудових розслідувань істотно полегшило життя тим же слідчим, спростивши процедуру. Для звичайного громадянина ж плюс у тому, що відтепер міліція більше не зможе відмовити в реєстрації його звернення за надуманими причинами (як це часто траплялося раніше) або приховувати злочин шляхом його укряття від обліку. Адаже загальновідомо, що в ОВС дуже не любили погано розкритих злочинів, які псували їм статистику (наприклад, квартирні крадіжки), і використовували усілякі прийоми для того, щоб не реєструвати ці заяви та повідомлення.

Скасування інституту додаткового розслідування дає можливість уникнути розповсюдження такого негативного явища, як пе-

дина після порушення стосовно неї справи в більшості випадків опинялася в СІЗО...

— У новому КПК гуманніший підхід. Кодекс декларує, що підозрюваного не можна брати під варту без певних дій з боку обвинувачення. Приміром, прокурор зобов'язаний довести, що жоден інший запобіжний захід не може

ДОСЬЄ «УК»

Дмитро ТИТОР. Народився 1979 року в Києві. Освіта юридична вища — в 2001 р. закінчив Київський національний університет ім. Т. Шевченка. З січня 2002 р. — слідчий Бориспільської міжрайонної прокуратури Київської обл., з травня 2003 по листопад 2012 — старший слідчий цієї ж прокуратури, прокурор відділу нагляду за розслідуванням кримінальних справ прокуратури Київської обл., старший слідчий прокуратури Дніпровського району м. Києва, заступник районного прокурора, старший слідчий прокуратури Подільського району столиці, прокурор Головного управління нагляду за додержанням законів на транспорті та підприємствах оборонної промисловості ГПУ, прокурор Зарічного району м. Суми, начальник відділу захисту конституційних прав і свобод громадян та інтересів держави прокуратури Сумської обл.

З листопада 2012 р. — прокурор м. Кіровограда. Радник юстиції.

результатах об'єктивного розгляду провадження в суді.

УК Мабуть, один з головних позитивів нового кодексу в плані захисту прав і свобод людини — спроба стимулювати слідчих використовувати в першу чергу запобіжні заходи, не пов'язані з позбавленням волі. Раніше лю-

безпечити виконання підозрюваним відповідних зобов'язань і запобігти ризикам, передбачених новим КПК та вказаних прокурором або слідчим у клопотанні. Тільки ця схема дій дає право слідчому судді застосовувати як запобіжний захід тримання під вартою. Нині слідчі набагато активніше стали застосовувати такі запобіжні заходи, як домашній арешт і застава.

УК Як один із тих, хто контролює втілення та дієвість нового КПК, ви фіксуєте всі його переваги та недоліки. Чи задоволені результатом?

— Так, вважаю прийняття та введення в дію цього, без перебільшення, революційного нормативно-правового акта істотно змінює підхід до організації досудового розслідування кримінальних правопорушень, їх розкриття, збільшує відповідальність прокурорів, насамперед при здійсненні нагляду у формі процесуального керівництва. Також новим КПК значно розширено повноваження сторони захисту, яка тепер має більше можливостей для їх реалізації. Проте слід зазначити, що представники адвокатури ще не в повній мірі використовують надані їм новим законом повноваження. Це можна пояснити тим, що адвокати ще не звикли до цих змін і не мають відповідної практики. Але з часом ця проблема, на мою думку, буде вирішена. Зрештою, можу сказати, що я задоволений тим, як втілюються в життя положення нового КПК. Ще існують певні труднощі, але вони не мають системного та сталого характеру і є епізодичними та поодинокими.

ТОЧКА ЗОРУ

Вчитися, вчитися і ще раз вчитися...

Керуючий партнер юридичної фірми
«Ілляшев та Партнери»
Михайло ІЛЛЯШЕВ

— Завдяки впровадженню нового Кримінального процесуального кодексу на сьогодні вже намітилися певні тенденції: у процесі досудового розслідування помітно зросла роль прокурорів, суддів і адвокатів. Але всі ці зміни не приведуть до серйозних зрушень у системі кримінального судочинства, доки судді стоятимуть на боці сторони обвинувачення, доки ustalений світогляд багатьох служителів Феміди про те, що, мовляв, прокурор і суддя — це одна сторона, а захисник — інша, не зміниться. Зайвий раз це засвідчує поки що дуже малий відсоток виправдувальних вироків. Прокуратура пояснює це високою якістю своєї роботи, внаслідок чого до суду не доходять справи, які не мають 100-відсоткової перспективи у притягненні винних до відповідальності. Вважаю, в суді має надходити більше справ, щоб судді звикли до винесення виправдувальних вироків.

З іншого боку, для успішного застосування нового законодавства передусім потрібно змусити всіх учасників процесу — і правоохоронців, і прокурорів, і суддів, і адвокатів — вивчити як слід усі його положення. І не лише вивчити, а й скласти іспит, щоб підтвердити свою кваліфікацію. Адаже саме через незнання нового законодавства, невміння застосовувати його на практиці ми стикаємося з певними його порушеннями.

ЗДОРОВ'Я

Доктор медичних наук Олександр Усенко: «Дороге медичне обладнання має працювати 24 години на добу»

Сорок років тому видатний Сучений-хірург Олександр Шалімов створив у Києві Науково-дослідний інститут клінічної та експериментальної хірургії. Народившись у багатодітній родині простих селян Липецької області Росії, Олександр Шалімов реалізував головний проект свого життя саме в Києві. Йому судилося стати одним із засновників української хірургічної школи. У створеному ним інституті розроблено нові методи операцій на органах травлення, серця, а також онкологічних операцій, які раніше вважалися майже нереальними. Учні Шалімова відзначають неймовірне чуття Шефа, як вони й досі його називають, на все нове і передове.

Про те, чим живе нині інститут, котрий в Україні має статус №1 в галузі хірургії, яким багатьох його майбутнє послідовників видатного лікаря, — наша розмова з учнем Олександра Шалімова, доктором медичних наук, завідувачем відділу хірургії стравоходу та реконструктивної гастроентерології Національного інституту хірургії та трансплантології ім. О.О. Шалімова професором Олександром Усенком.

Майбутнє — за високотехнологічними операціями

УК Олександр Юрійовичу, які завдання мають розв'язувати нині учні великого лікаря і вченого Олександра Шалімова? — Одне з головних правил Олександра Олексійовича — бути в курсі всього нового, що існує у світовій практиці. Тільки-но десь з'являлися нові розробки, новітнє обладнання, він робив усе, щоб наш інститут його отримав. Він стимулював колег їздити по світу, вчитися, переймати досвід. До речі, серед провідних фахівців України — лівова частка його учнів.

Зрозуміло, нині наші лікарі значно частіше бувають за кордоном, проходять там навчання, стажування, знають, як працюють у Європі, США. Тому мати обладнання, ліки і загалом організацію роботи високого рівня — цілком природне бажання. Якщо лікарі будуть забезпечені всіма потрібними матеріалами, вони зможуть зосередитися на безпосередній роботі — опера-

ціях. Адже, відверто кажучи, нині навіть у такій визначній установі, як наша, часто не вислизає елементарних речей, які хірурги змушені знаходити самостійно.

Однак в інституті зберегли всі ті напрямки, які впровадив Шалімов: судинну хірургію, хірургію аорти, підшлункової залози, реконструктивну хірургію шлунково-кишкового тракту. Тобто це практично всі основні хірургічні профілі, за винятком нейрохірургії. На розробках академіка Шалімова засновані операції з пересадження печінки, нирок, підшлункової залози, які проводять в інституті. До речі, наш інститут донині залишається єдиною медустановою в Україні, де виконують найскладніші операції з трансплантації печінки.

УК Які шляхи поліпшення матеріального становища медичних інститутів, на вашу думку, можливі в Україні?

— Звичайно, умови державного фінансування медицини не повністю задовольняють медиків. Це стосується як фінансування науки, так і практичної діяльності. Ці питання неодноразово порушували на найвищому рівні. Установам з таким

Наш інститут донині залишається єдиною медустановою в Україні, де виконують найскладніші операції з трансплантації печінки.

потужним науково-практичним потенціалом як наша, потрібно дати змогу самим заробляти: шляхом навчання фахівців з подальшою видачею ліцензійних документів, проведенням операцій, яких ніде, окрім як у нас, не виконують. Дорогоартісне обладнання має працювати 24 години на добу, що дасть змогу заробити й лікарю, й установі, стане додатковим джерелом фінансування інституту. Але для цього потрібні зміни законодавства. Моя головна мрія — щоб кожен лікар нашого інституту мав ті можливості й умови, які доступні лікарям європейської клініки. Щорічно ми робимо понад 7 тисяч операцій, але технічних можливостей, на жаль, не достатньо.

УК Чи є ще якісь шляхи зміцнення матеріальної бази?

— Ми довго йшли до такого результату, і шлях був непростий, — розповідає головний лікар Сторожинецької центральної районної лікарні Матвій Плегуча. — Щоб збудувати з нуля лише самі приміщення, потрібно було багато грошей і часу. Тому ми їхали у села, збирали людей і просили їх передати колишні колгоспні контори, сільські ради, інші будівлі, що стояли

пусткою, під лікувальний заклад. Люди нам вірили. Сільські громади допомагали з ремонтами, а основне фінансування брав на себе районний бюджет. І тепер усі жителі нашого району можуть вчасно отримати медичну допомогу.

Раніше, приміром, у селі Череш із півтора мільйонним населенням був лише ФАП з одним фельдшером. Півроку

ДОСЬЄ «УК»

Олександр УСЕНКО. Народився 1962 року в Києві. Закінчив лікувальний факультет Київського медичного інституту. Працював директором медичного центру «Біофармтех», заступником міністра охорони здоров'я АР Крим, заступником директора з науково-організаційної роботи Національного інституту хірургії та трансплантології ім. О.О. Шалімова. Завідувач відділу хірургії стравоходу та реконструктивної гастроентерології цього інституту. Доктор медичних наук, професор.

— Потрібно вчитися заробляти й ці гроші вкладати в розвиток інституту, зокрема в розробку високотехнологічних операцій, без яких немає майбутнього. У сучасній хірургії «рукоділля» відходить на другий план. Нині техніка дає змогу робити унікальні операції без травматичних розрізів. Так, наприклад, завдяки американській хірургічній системі «da Vinci» хірург бачить ділянку, яку оперують, у 3D і багаторазовому збільшенні, а також здійснює маніпуляції, використовуючи спеціальні джойстики. Вартість такої системи — 3,5 мільйона євро, і ще 700 тисяч євро на рік знадобиться на її сервісне обслуговування.

Але після операції на серці реабілітаційний період триває 2 дні замість 2 тижнів. Як наслідок, ми отримуємо збільшення кількості проведених операцій, значну економію ліків і коштів. У Росії таких апаратів 6, у світі близько 200, в Україні їх поки що немає. Звичайно, потрібно чітко прорахувати, наскільки економічно доцільна установка такого дорогого обладнання в кожній лікарні.

УК Чи можуть українські клініки заробляти, приймаючи пацієнтів з інших країн?

— Це можливо. У нас в інституті працюють унікальні фахівці, які роблять те, чого ніде в іншому місці не виконують. Але для цього потрібно гарантувати якість операцій і вміти презентувати свої вміння. Окрема тема — зміна законодавства України щодо трансплантації, адже нині нам

дозволено пересаджувати органи тільки від родинних донорів і за їхньої обов'язкової згоди.

УК Які напрями хірургії нині найперспективніші?

— Мінінвазивні високотехнологічні операції на серці, судинах, легенях, стравоході, підшлунковій залозі, печінці і кишечнику. Але все це вимагає високотехнологічного обладнання.

Хірургія — це важка фізична робота

УК Олександр Юрійовичу, ви понад 20 років оперували поряд з Олександром Шалімовим. Чи складно було працювати з ним?

— Знаєте, вчитель — не той, хто навчає, а той, у кого є чого по-вчитися. Більшість наших хірургів, як і я, прийшли в інститут відразу після закінчення медичного університету. Я пам'ятаю, що Олександр Олексійович на п'ятихвилинці міг шпелити свого співробітника так, що тріски летіли, але іншим образити його не дозволяв. Своїх підопічних він захищав так само зято, як і лява.

Головне, що ми перейняли від Шалімова, окрім відмінних професійних навичок, — це відповідальне ставлення до роботи, людей і своїх лікарських обов'язків.

Так сталося, що останню в своєму житті операцію Олександр Олексійович провів у відділенні, яким я на той час керував. На «швидкій» привезли дівчину з дуже складною політравмою, оперувати потрібно було терміново. Ми спинили кровотечу, але не могли зрозуміти, як підступитися до розірваних легенів. А Шеф якраз лежав у відділенні після зробленої йому операції. Я попросив його допомогти. Олександр Олексійович піднявся з лікарняного ліжка і пояснив, що потрібно зробити.

Він до кінця операції перебував в операційній, а йому тоді було 85 років!

УК А ви пам'ятаєте свою першу операцію?

— Звичайно. Я тоді навчався на другому курсі і працював санітаром у лікарні. Мені дозволили виконати апендектомію під наглядом досвідченого хірурга, і операція пройшла успішно. Але першу серйозну операцію самостійно зробив уже тут, в інституті, навіть дату запам'ятав: 7 грудня 1985 року я видалив жовчний міхур. Років через 5 роботи з'явилося відчуття, ніби я можу все. Але, набуваючи досвіду, поступово розумієш, скільки складнощів і непередбачених ситуацій може виникнути в операційній...

Протягом року я виконую 100–150 операцій. З одного боку, це просто робота. Але все-таки розумію, що хірургія — це певне таїнство, адже ти можеш робити те, чого не можуть інші.

УК Ви якось готуєте себе до операції?

— Хірургія — це важка фізична робота. Лікарі стоять в операційній по 5–6 годин. А трансплантація печінки займає близько доби — хірурги, зрозуміло, змінюють один одного. Тому спортивна форма для лікаря обов'язкова.

Не вірте, коли кажуть, що хірург абсолютно байдужий до пацієнта. Кожен випадок так чи так ти пропускаєш через себе. Це величезне напруження розуму, сил, нервів, колосальні фізичні й емоційні навантаження.

А наприкінці додаю: я повністю згоден з висловлюванням, що хірургія — це не професія, а спосіб життя...

Наталія ДОЛИНА,
«Урядовий кур'єр»

Комунальні будівлі стали лікарнями

Світлана ІСАЧЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

ТАК ТРИМАТИ. У Сторожинецькому районі на Буковині всі села мають сучасні, добре оснащені медичні заклади. Це — сільські дільничні лікарні, амбулаторії загальної практики — сімейної медицини, фельдшерсько-акушерські пункти, де працює кваліфікований медперсонал.

— Ми довго йшли до такого результату, і шлях був непростий, — розповідає головний лікар Сторожинецької центральної районної лікарні Матвій Плегуча. — Щоб збудувати з нуля лише самі приміщення, потрібно було багато грошей і часу. Тому ми їхали у села, збирали людей і просили їх передати колишні колгоспні контори, сільські ради, інші будівлі, що стояли

пусткою, під лікувальний заклад. Люди нам вірили. Сільські громади допомагали з ремонтами, а основне фінансування брав на себе районний бюджет. І тепер усі жителі нашого району можуть вчасно отримати медичну допомогу.

Раніше, приміром, у селі Череш із півтора мільйонним населенням був лише ФАП з одним фельдшером. Півроку

тому тут постала амбулаторія, де є лікар, акушерка, медсестри, інший медперсонал, з'явилося медичне устаткування, спеціалізовані кабінети, комфортні умови для пацієнтів. До речі, при багатьох амбулаторіях, череській зокрема, є службове житло для лікарів — квартири з усіма зручностями. В районі прагнуть, аби так було скрізь.

Свого часу Сторожинецька районна рада мало не першою в країні ухвалила рішення створити Центр первинної медико-санітарної допомоги, що діятиме на засадах загальної практики-сімейної медицини та екстреної медичної допомоги. Нині в його структурі — 24 амбулаторії (переважна їх більшість має ліжка денного стаціонару) та 21 ФАП. Окрім всього, їхні

співробітники проводять обов'язкові профілактичні огляди, просвітницьку роботу серед населення щодо профілактики захворювань. Це стало реальними кроками реформування медичної галузі задля поліпшення її роботи, забезпечення якості і доступності медичних послуг. Цього року в області відкриють ще 10 таких центрів — в усіх районах.

МЕДИЦИНА

НА ЗДОБУТТЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРЕМІЇ УКРАЇНИ В ГАЛУЗІ НАУКИ І ТЕХНІКИ

«Ендоскопічна зупинка кровотечі та запобігання рецидиву кровотечі — золотий стандарт хірургічної тактики»

Головний хірург МОЗ України,
академік НАМН України
Петро ФОМІН

Нині медична наука перебуває в пошуку науково-технічних новацій, які б дали змогу розробити й упровадити у практику інноваційні способи зупинки та запобігання рецидиву кровотеч, а також лікування виразкової хвороби. Тернопільський державний медичний університет ім. Івана Горбачевського представив на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки роботу колективу авторів на чолі з ректором цього ВНЗ членом-кореспондентом НАМН України, професором Леонідом Ковальчуком «Інноваційні технології хірургічного лікування гострих шлунково-кишкових кровотеч».

По подробиці та думки щодо цієї роботи наш кореспондент звернувся до головного хірурга МОЗ України академіка НАМН України Петра ФОМИНА.

Розробили вперше

УК **Петре Дмитровичу, насамперед попросу вас означити актуальність проблеми гострих шлунково-кишкових кровотеч.** — Попри великі фундаментальні досягнення сучасної гастроентерології та практичне впровадження їх у системи охорони здоров'я країн світу, проблема гострих шлунково-кишкових кровотеч (ГШКК) залишається надто актуальною, її обговорюють на міжнародних конгресах. Скажімо, у США щороку госпіталізують 300 тисяч пацієнтів із ГШКК, а в Шотландії поширеність кровотеч з верхніх відділів шлунково-кишкового тракту становить 170 випадків на 10 тисяч дорослого населення на рік. У Росії показник доправлення хворих з виразковими кровотечами зріс у п'ять разів і збільшилося число екстрених операцій.

У понад 50% пацієнтів джерелом кровотечі є пептичні гастродуоденальні виразки та ерозивно-виразкові ураження слизової оболонки шлунка й дванадцятипалої кишки. Ця ситуація зберігається впродовж останніх 10—15 років, незважаючи на організаційні заходи у країнах, широке застосування антисекреторних противиразкових препаратів та ін.

У загальній структурі ускладнень виразкової хвороби кровотечі становлять від 20 до 51 %. За даними Центру медичної статистики МОЗ України, з 2003 до 2010 року кількість пацієнтів із пептичними гастродуоденальними кровотечами зросла з 4,23 до 4,64 на 10 тисяч осіб, в абсолютних числах це становить 21 263 випадків на рік. Медики твердять, що це пов'язано із задованими фор-

мами виразкової хвороби через неефективне консервативне лікування і слабо організовану диспансеризацію населення. Рівень летальності при виразкових кровотечах досягає 15—20%, а на висоті її рецидиву — 25—75%.

УК **Науковці яких медуніверситетів працювали у колективі авторів поданої на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки роботи?**

— Десять науковців увійшли до колективу авторів, які займаються інноваційними технологіями хірургічного лікування ГШКК. Крім Тернопільського, є й представники Національного медуніверситету ім. О. Богомольця, Одеського, Буковинського, Львівського, Вінницького, Запорізького, а також Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Шупика та Київської міської клінічної лікарні швидкої медичної допомоги.

УК **У чому ж, на ваш погляд, наукова значущість роботи?**

— Передовсім хочу зазначити, що ендоскопічна зупинка кровотечі та запобігання рецидиву кровотечі — золотий стандарт хірургічної тактики у хворих з гастродуоденальними кровотечами. Наукова ж значущість роботи, поданої на здобуття Державної премії, полягає у фундаментальному теоретичному вивченні та отриманні нових даних про патогенез виразкових і невиразкових кровотеч на основі зміни показників швидкості регіонарного кровотоку шлунка та дванадцятипалої кишки.

Доведено, що локальна ішемія знижує природну резистентність слизової оболонки шлунка до агресивних факторів, що призводить до виразкоутворення та ерозивних змін слизової оболонки. Вивчення морфологічних та імуноморфологічних змін периульцерозної зони та системи локального гемостазу в умовах кровотечі дало можливість по-новому оцінити активність виразкової та невиразкової кровотечі й вірогідного прогнозу рецидиву кровотечі.

УК **Можна твердити про новий напрям лікування ГШКК?**

— Ґрунтуючись на результатах проведених теоретичних досліджень, автори напрацювали й упровадили новий унікальний напрям лікування ГШКК із пріоритетним застосуванням інноваційних методів ендоскопічного та лапароскопічного гемостазу в поєднанні з використанням сучасних інгібіторів протонної помпи.

Варто зважити на велику наукову значущість глибоких ґрунтовних досліджень щодо розробки відеоендоскопічних і лапароскопічних методів зупинки та прогнозу раннього рецидиву кровотечі й міні-інвазивних лапароскопічних операційних втручань із приводу джерела кровотечі.

УК **Якщо вжити прислівник уперше, то про які розробки авторів розповіли б?**

— Автори роботи вперше в Україні розробили в експерименті та впровадили у клініках новітні інноваційні способи електрохірургічних міні-інвазивних ендоскопічних, лапароскопічних та ендовідеолапароскопічних втручань: електрокоагуляція, радіочастотна коагуляція, аргонплазмова коагуляція, гідроелектрокоагуляція, лазерна фотокоагуляція та їхнє поєднання. Автори вперше визначили показання для їх застосування залежно від клініко-ендоскопічних особливостей та локалізації джерела кровотечі.

Уперше в Україні та у світі запропонували ендоскопічний гемостаз, методи лапароскопічної ваготомії, лапароскопічне висічення кровотокових виразок, лапароскопічну резекцію шлунка.

Треба зазначити, що у вітчизняній та зарубіжній літературі не знайдено публікацій з більш чітким визначенням меж антрального відділу шлунка, що має значення для вибору методів оперативного втручання. Автори запропонували методику визначення меж функціональних відділів шлунка на ґрунті перерозподілу кровотоку та з його зниженням в кислотопродукуючому відділі за рахунок збільшення кровотоку в антральному відділі. На цій основі вони розробили пілороантрузберігаючий напрям у хірургії гострокровоточивих гастродуоденальних виразок із застосуванням функціонально вигідних операцій.

Розробили та підтвердили авторськими свідченнями України на винахід розширюючу дуоденопластику в поєднанні із селективною проксимальною ваготомією (СПВ), клапанну дуоденопластику, клапанну пілоропластику, геміпілоректомію, спосіб субтотальної СПВ, спосіб антрумектомії з ваготомією з формуванням клапанних гастродуоденальних і гастроєсophageальних співусть, спосіб апаратної резекції шлунка, спосіб резекції шлунка зі збереженням іннервованого пілоруса із субсерозною скелетизацією надпілоричної частини антрального відділу, сегментарну резекцію шлунка зі збереженням іннервованого воротаря та фундоплектично-езофагокорпоральною реконструкцією.

Технічна якість і безпечність виконаних оперативних втручань залежала від упровадження в хірургічну практику сучасних технологій: ультразвукового скальпеля, зварювального апарата, зшиваючих апаратних методів.

ДОСЬЄ «УК»

Петро ФОМІН. Народився 10 жовтня 1939 року. Закінчив 1962 року Томський медичний інститут, клінічну ординатуру на кафедрі госпітальної хірургії (1964). З 1970 року працює у Національному медичному університеті імені О. О. Богомольця. Видатний вчений-хірург, академік Національної академії медичних наук України, доктор медичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, головний хірург МОЗ України.

Автори уніфікували єдину активно-індивідуалізовану лікувальну тактику у хворих з високим ризиком рецидиву кровотечі, за відсутності можливого рецидиву кровотечі, на висоті кровотечі за неефективності ендоскопічного гемостазу.

Практична значущість

УК **Чи знайшли вже ці інноваційні технології практичне застосування?**

— Безперечно. Упродовж останніх тридцяти років їх застосовували у лікуванні понад 49 тисяч пацієнтів з ГШКК у спеціалізованих центрах шлунково-кишкових кровотеч Києва, Тернополя, Вінниці, Чернівців, Одеси, Львова, Запоріжжя та в більшості хірургічних відділень інших регіонів України.

УК **І про які результати свідчить статистика?**

— Упровадження цих інноваційних технологій сприяло зниженню кількості ранніх рецидивів кровотеч у 2,3 раза, екстрених і термінових операційних втручань — в 1,5 і 3,3 раза, зниженню кількості операційних втручань на висоті кровотечі — на 27,5% і на висоті рецидиву кровотечі — на 25,4%, збільшенню у 2,1 раза органозберігаючих і у 2,2 раза органощадних операцій, зменшенню тривалості перебування хворих у стаціонарі у 2,6 раза.

Завдяки цим технологіям вдалося знизити показник загальної летальності при виразкових гастродуоденальних кровотечах у 2,8 раза, післяопераційної — у 4,2 раза, загальної летальності при ГШКК — у 2,2 раза.

При синдромі Мелорі-Вейса зменшили виникнення рецидиву кровотечі вдвічі та домоглися такого самого показника щодо виключення необхідності оперативних втручань, при гострих ерозивно-виразкових кровотечах і виразках Деллафуа.

Ґрунтуючись на отриманих даних показників швидкості регіонарного кровотоку слизової оболонки гастродуоденальної зони, визначенні функціональних меж антрального відділу та перерозподілу кровотоку після операцій на шлунку, вивчення морфологічних та імуноморфологічних змін периульцерозної зони й системи гемостазу автори удосконалили та модернізували нові пілороантрузберігаючі й органощадні операційні втручання, із застосуванням методів електрозварювання тканин та ультразвукового скальпеля, що сприяло збільшенню у 2,1 раза органозберігаючих і у 2,2 раза органощадних операційних втручань,

зменшенню перебування хворих у стаціонарі у 2,6 раза.

Ці технології дали змогу знизити й частоту середніх форм післяопераційних функціональних розладів з 31 до 4,5%, зменшити частоту прямих післяопераційних ускладнень у чотири рази, з відмінними та добрими віддаленими результатами за А. Visick — на 84,5%. До того ж після органозберігаючих операцій — у 88,3%, після органощадних — 74,3 відсотка, а після резекційних операцій — 69%.

УК **Яка економічна ефективність упровадження таких інноваційних технологій хірургічного лікування гострих шлунково-кишкових кровотеч?**

— Вона полягає у зниженні тривалості перебування хворих у стаціонарі у 2,6 раза (з 13 до 5 діб), зменшенні прямих витрат на лікування у 2,4 раза (з 13 000 гривень до 5500 гривень на одного пацієнта), зростанні коефіцієнта якості життя після органозберігаючих операцій на 78,2%, після органощадних операцій — на 72,3%, після резекційних методів хірургічного лікування — на 54,3 відсотка, зниження коефіцієнта витрати-користь (CUR) у 3,6 раза.

Слід зауважити, що основні положення із представленої роботи щодо діагностично-лікувальних підходів увійшли до протоколів надання хірургічної допомоги пацієнтам із ГШКК, які затвердило МОЗ України.

Розроблену діагностично-лікувальну тактику у хворих з виразковими кровотечами широко впровадили у всіх регіонах України на вторинному (окружні шпиталі) та третинному (університетські лікарні й центри шлунково-кишкових кровотеч) рівнях стаціонарної хірургічної допомоги.

За результатами роботи опублікували майже півтисячі наукових праць, 20 монографій, 8 методичних розробок МОЗ України, отримали понад 90 патентів України на винахід, захистили 3 докторські і 22 кандидатські дисертації. Високий рівень досліджень підтвердили на світових хірургічних форумах у 13 країнах, зокрема в Японії, Іспанії, Китаї, Франції, Росії, Польщі, Бразилії.

Отож усе сказане надає мені можливість вважати, що представлена колективом авторів робота відображає високий рівень медичної науки в Україні, її обґрунтовано висуваю на присудження Державної премії України в галузі науки і техніки.

Микола ШОТ,
«Урядовий кур'єр»

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

П'ятдесят путильських «арканів»

Народні танці й співи супроводжували свято вівчарів

Світлана ІСАЧЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

ТАК БУЛО І БУДЕ. Добрими словами, співами та обрядовими танцями довкола палаючої ватри (де один з головних і обов'язкових — гуцульський чоловічий танець «Аркан») відправила Путильщина своїх вівчарів з отарами на високі пасовиська. За традицією, давньою, як ці гори, влаштували Свято виходу на полонини. Офіційне літочислення стверджує, що цього року в Путильському районі Буковини воно ювілейне.

На «Полонинську ватру-50» завітали, як належить, делегації не тільки з області, а й з усієї Західної України. Усі учасники свята казали вівчарям щире напуття, яке з давніх-давен лунає цими днями в Карпатах: «Аби були здорові ви і ваша маржина!» Бажали доброго полонинського травостою, високих надрів і приростів.

Звичай вимагає серед найкращих газдів обрати головного ватага. Шановані у краї трударі радилися недовго. Почесне звання, яке багато до

чого зобов'язує, довірили цього року Ярославові Євченку, молодому керівникові фермерського господарства «Горлиця» із села Дихтинець. Він має піклуватися не лише про свою отару, а й щоб на всіх високогірних полонинах, де випасатимуть овець, не згасала

ватра, щоб в усьому був лад і статок.

— На літньотабірне утримання перейде в районі цього року 4 тисячі овець і кіз, — розповідає начальник відділу агропромислового розвитку Путильської райдержадміністрації Іван Слижук. — Маржи-

ну прийматимуть зокрема полонини Яровиця, Красний Діл, Випчина, Шушинці. У нас є і племенні репродуктивні господарства, які у співпраці з Буковинським інститутом агропромислового виробництва успішно розводять овець української гірськокарпатської породи.

Головний ватаг нестиме вогонь ватри високо в гори

ТИБЕТСЬКИЙ РЕЦЕПТ ЧОЛОВІЧОЇ СИЛИ

ЯРСАГУМБА
Yarsagumba

**Ярсагумба працює
ШВИДКО ТА ЕФЕКТИВНО!**

Науково-розроблений комплекс на основі
сильних натуральних тибетських компонентів

**ПРОСТО ПРИЙМІТЬ ЯРСАГУМБУ
ЗА 2 ГОДИНИ ДО ІНТИМНОЇ БЛИЗЬКОСТІ, І ВИ ВІДЧУЄТЕ
РЕЗУЛЬТАТИ, ЯКІ БУДУТЬ РАДУВАТИ ВАС ПРОТЯГОМ 3-х ДНІВ!**

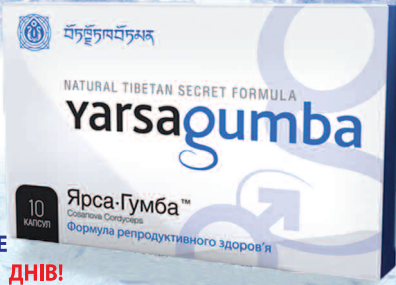
ГАРЯЧА ЛІНІЯ 0-800-50-50-52

ТЕЛЕФОН в м. КИЄВІ (044) 454-14-41

КОНФІДЕНЦІЙНА КОНСУЛЬТАЦІЯ І ЗАМОВЛЕННЯ

WWW.YARSAGUMBA.COM.UA

(дзвінок у межах України зі стаціонарного телефону безкоштовний, з мобільного - за тарифами оператора)
Не є лікарським засобом. Висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи МОЗ України від 01.07.2010 р. №05.03.02-03/45180

100%
НАТУРАЛЬНИЙ
СКЛАД

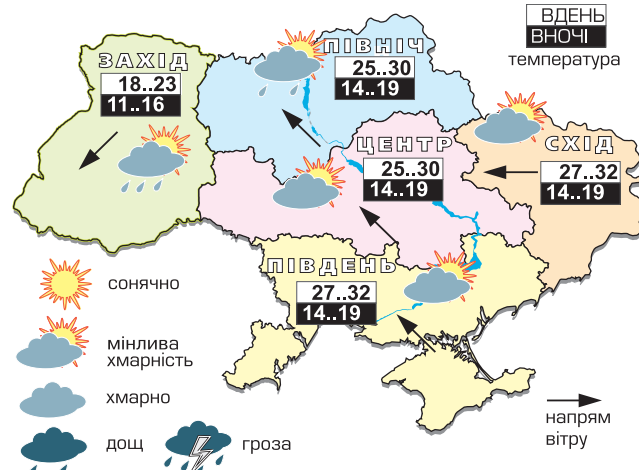
ОГОЛОШЕННЯ

Краматорський міський суд Донецької області (84000, м. Краматорськ, вул. Маяковського, 21) розглядає цивільну справу за позовом Публічного акціонерного товариства комерційний банк «Приватбанк» до Артюхової (Бражаєвої) Світлани Борисівни про стягнення заборгованості за кредитним договором, місце проживання якої не відомо, викликається на 20 червня 2013 року о 09-00 годині до суду, каб. №8, для участі у розгляді справи по суті.

Відповідачу пропонується надати свої заперечення щодо позову та докази. У випадку неприбуття, відповідач повинен повідомити суд про причини неявки, інакше справа буде розглянута у її відсутність.

Суддя Пікалова Н. М.

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 12 ЧЕРВНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	+14 +19	+25 +30	Черкаська	+14 +19	+25 +30
Житомирська	+13 +18	+21 +26	Кіровоградська	+14 +19	+26 +31
Чернігівська	+14 +19	+25 +30	Полтавська	+14 +19	+25 +30
Сумська	+14 +19	+25 +30	Дніпропетровська	+15 +20	+26 +31
Закарпатська	+11 +16	+18 +23	Одеська	+14 +19	+27 +32
Рівненська	+12 +17	+19 +24	Миколаївська	+14 +19	+27 +32
Львівська	+10 +15	+16 +21	Херсонська	+14 +19	+26 +31
Івано-Франківська	+10 +15	+16 +21	Запорізька	+14 +19	+26 +31
Волинська	+11 +16	+18 +23	Харківська	+14 +19	+26 +31
Хмельницька	+12 +17	+19 +24	Донецька	+15 +20	+27 +32
Чернівецька	+12 +17	+17 +22	Луганська	+14 +19	+27 +32
Тернопільська	+11 +16	+18 +23	Крим	+14 +19	+26 +31
Вінницька	+13 +18	+22 +27	Київ	+15 +17	+26 +28

Укргідрометцентр

Пленер на батьківщині
Калнишевського

Олександр ВЕРТИЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

ДУХОВНІСТЬ. Протягом двох тижнів тривав III Міжнародний пленер художників «Калнишева рада — 2013», присвячений 1025-річчю Хрещення Русі. Культурно-мистецький захід проходив на благодатній землі Роменського району на Сумщині, зокрема в селі Пустовійтівка, де народився останній кошовий отаман Запорозької Січі Петро Калнишевський.

У пленері взяли участь майстри пензля із Сум, Ромен, Харкова, Чернігова, Полтави, Одеси, а також із Росії, Білорусі, Придністров'я. Художники виконали роботи, що увійшли до виставки «Благовіст Посульського краю», яка відкрилася в Роменському краєзнавчому музеї. Тут представлено чимало краєвидів роменської місцевості, портрети тощо.

Як підсумував пленер голова Сумської організації Національної спілки художників України заслужений художник Іван Гапоchenko, для місцевих митців і гостей з близького зарубіжжя зустріч стала чудовою нагодою відкрити нову творчу сторінку в своїй роботі. Частина написаних полотен залишиться в експозиції краєзнавчого музею, щоб з ними могли ознайомитися численні відвідувачі закладу.

АНОНС

Завтра читайте в «Орієнтирі»:

- ✓ Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку покриття тимчасових касових розривів місцевих бюджетів»
- ✓ Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання реалізації статті 25 Закону України «Про зайнятість населення»
- ✓ Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Типового порядку проведення конкурсу для надання супутніх послуг, пов'язаних з наданням адміністративних послуг»

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

Засновник — Кабінет Міністрів України
Реєстраційне свідоцтво КВ № 2 від 12 квітня 1994 року
Передплатні індекси «Урядового кур'єра» —
61035, 40227 (соціальний)

Головний редактор — Сергій БРАГА
Перший заступник
головного редактора
Леонід САМСОНЕНКО
Заступники головного редактора:
Павло БЕБА,
Лариса УСЕНКО
Відповідальний секретар
Іван ГРОМ'ЯК

Адреса в Інтернеті: www.ukurier.gov.ua
Адреса редакції: 01008, Київ, вул. Садова, 1
Телефон для довідок: 253-12-95.
Телефони відділу реклами: 253-55-09,
факс: 230-06-71, e-mail: adv@ukecc.com.ua
«Урядовий кур'єр» виходить у вівторок, середу, четвер,
п'ятницю та суботу
Зам. № 30135. Тираж 41020

Листування з читачами тільки
на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність
інформації та реклами несуть автори
та рекламодавці.
Набрано і зверстано у комп'ютерному
центрі «Урядового кур'єра».
Друк: ТОВ «Мег-Поліграф»,
04073, Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14
www.mega-poligraf.kiev.ua